

Bij het jaarthema 2019/2020

Katern Startweekend

Houvast voor jongeren
en hun gemeenten

Katern Startweekend

HCJB-jaartheme 2019-2020

Inhoud

1. Voorwoord	3
2. Programma startweekend <i>Kom, doe mee!</i>	4
• Vijf ingrediënten	5
3. Suggesties startweekend <i>Kom, doe mee!</i>	8
• Ontmoeting	8
• Kennismaking	11
• Bijbelstudie	12
• Spel	14
• Creativiteit	16
Bijlagen	19

Na de zomerperiode gaat het nieuwe seizoen in de gemeente weer van start. Veel gemeenten doen dit met een startweek(end) of startdag. Daarna gaat het jeugd- en gemeentewerk weer op volle toeren draaien. In deze katern vind je handvatten om de start van het winterseizoen vorm te geven.

Jaarthema

Met een nieuw seizoen volgt ook weer een nieuw HGJB-jaarthema. In het seizoen 2019-2020 willen we samen met gemeenten nadenken over het jaarthema *Kom, doe mee!*. Met dit jaarthema moedigen we jong en oud aan om na te denken over de vraag wat het betekent om bij de gemeente van God te horen. Dat is allereerst een kwestie van Gods keuze voor ons (het verbond). Het horen bij een gemeente waar God Zich aan verbindt is een groot voorrecht! Het geeft ons ook verantwoordelijkheid om aan de gemeente bij te dragen. Om letterlijk op te staan en mee te bouwen aan de gemeente van God. Dat heeft niets met 'fanatisme' te maken, maar alles met de liefde van God voor Zijn gemeente. Vanuit Gods verbond mogen we ons verbonden weten met elkaar en met de rest van de gemeente. We mogen elkaar dan ook liefdevol aanmoedigen om van toeschouwer, deelnemer te worden: *Kom, doe mee!*

In de verschillende onderdelen van deze katern is steeds geprobeerd om een link te leggen met het jaarthema. Daarbij is met name gespeeld met termen als 'verbondenheid' en 'deelnemer'. Daarnaast geven verschillende werkvormen ook handvatten om er samen over na te denken op welke manieren je mee kunt bouwen aan de gemeente.

De bijbelstudie in deze katern gaat over Nehemia 2:11-20, het bijbelgedeelte dat centraal staat tijdens het startweekend. Nehemia roept het volk op om op te staan en mee te doen aan de herbouw van de muren van Jeruzalem. De Israëlieten gaan aan de slag vanuit het besef dat ze Gods verbondsvolk zijn en in moedig vertrouwen op Zijn beloften. Zo mogen ook wij elkaar aansporen om ingeschakeld te worden bij Gods werk in Zijn gemeente.

Tijdens het startweekend en door het seizoen heen is het goed om steeds de link met het jaarthema te benoemen, zodat men weet waarom er voor een bepaalde vorm gekozen is. Zo wordt het startweekend echt een onderdeel van het jaarthema.

Naast deze katern Startweekend is/komt het volgende via onze website beschikbaar.

- Basiskatern met algemene informatie over het jaarthema en centrale bijbelgedeelte (is al te downloaden)
- Katern Startzondag (verschijnt in juni)
- Katern Startbijeenkomst leidinggevenden (begin juli)
- Programma's voor het clubwerk (check je abonnement)
- Bijbellesfolder voor een bijbellesweek voor de hele gemeente (voorjaar)

Katern Startweekend

In deze katern staan allerlei concrete werkvormen en tips voor een gezellige en verbindende start van het seizoen. Al deze activiteiten zijn gekoppeld aan het jaarthema. De ideeën zijn opgedeeld in 'vijf ingrediënten' (zie hoofdstuk 3). Wij adviseren om van al die ingrediënten minimaal één vorm te kiezen en die voor de eigen gemeente uit te werken.

In de voorbereiding van deze katern hebben we een aantal gemeenten laten meelezen. Op deze manier proberen we zo dicht mogelijk bij de wensen en mogelijkheden van elke gemeente aan te sluiten. Enkele reacties van onze meelezers:

'Het is een katern met vele mogelijkheden, jullie geven heel wat handvatten en mogelijkheden aan om een prachtige start van het nieuwe seizoen te maken!'

'Wat opvalt is dat in veel werkvormen de verbindingen met mensen centraal staat en het is dan ook leuk om hieruit een keuze te maken! Het stimuleert ook om bepaalde werkvormen uit te proberen.'

'Het programma is goed leesbaar, concreet en praktisch. Mooi in elkaar gezet!'

We hopen dat deze inhoudelijke en creatieve katern ertoe bijdraagt om jongeren en ouderen binnen de gemeente in gesprek te brengen met elkaar, zodat zij (nog) meer de verbondenheid gaan ervaren met elkaar en met de gemeente van God. Vanuit deze gemeenschap/verbondenheid mag ieder lid zich ook geroepen weten om, met zijn gaven en talenten, mee te bouwen aan de gemeente van God. Waarom? Omdat God ons daartoe oproept, wij zijn Zijn gemeente!

We wensen je een gezegende en goede start toe!

HGJB-jaarthemacommissie

2. Programma startweekend

Een startweek(end) of startdag kan op verschillende manieren worden ingevuld. Het belangrijkste doel is de gezamenlijke start van een nieuw seizoen waarbij gemeenteleden op een ontspannen manier (nader) met elkaar kennismaken en bezig zijn met een inhoudelijk thema. Hieronder geven we drie mogelijke indelingen van een startweekend.

Programma 1 (zaterdag en zondag)

Zaterdag

14.00 uur: Opening en ontmoeting

15.00 uur: Kennismaking en spel

16.00 uur: Creativiteit

17.30 uur: Eten en ontmoeting

Zondag

9.30/10.00 uur: Eredienst, ontmoeting en bijbelstudie

Programma 2 (alleen zaterdag)

Zaterdag

14.00 uur: Opening en ontmoeting

15.00 uur: Kennismaking en spel

16.00 uur: Creativiteit

17.30 uur: Eten en ontmoeting

19.00 uur: Bijbelstudie

Programma 3 (alleen zondag)

Zondag

9.30/10.00 uur: Eredienst en ontmoeting

12.30 uur: Eten en creativiteit

13.00 uur: Kennismaking en bijbelstudie (preekbespreking)

Zoals een goede maaltijd uit de juiste ingrediënten bestaat, moet ook een geslaagd startweekend de juiste ingrediënten bevatten. Een goed programma bevat daarom minimaal vier (of liever vijf) ingrediënten die voor een startweekend onmisbare smaakmakers zijn:

- 1. Ontmoeting** - het ontmoeten van elkaar en de beleving van het actief omkijken (verbondenheid) naar elkaar ervaren
- 2. Kennismaking** - het leren zien, kennen van je mede-gemeenteleden: wie zitten er eigenlijk bij mij in de kerk? Hoe goed ken ik hen en kennen zij mij?
- 3. Bijbelstudie** - samen stilstaan bij een bijbelgedeelte om van de Heere God te leren, en ook van elkaar
- 4. Spel en 5. Creativiteit** - op een ontspannen, sportieve en/of creatieve manier met elkaar aan de slag

Deze basiselementen zijn belangrijk in ieder startweekend. In onderstaande menukaart kan worden gekozen uit verschillende ingrediënten voor een passend menu voor de gemeente. Elk ingrediënt moet in ieder geval één keer in een startweekend terugkomen. Uit onderstaande menukaart kun je zelf kiezen welke mogelijkheden het beste bij jouw gemeente passen. Ook kun je de menukaart (pagina 6) gebruiken om inspiratie op te doen voor je eigen ideeën.

EXTRA ideeën om het hele seizoen aan de slag te gaan met het jaarthema *Kom, doe mee!*.

In de basiskatern worden een aantal aspecten genoemd en uitgelegd die een onderdeel vormen van het jaarthema *Kom, doe mee!*. Het is mooi als je gedurende het hele seizoen op verschillende 'plaatsen' in de gemeente invulling kunt geven aan het jaarthema. Uiteraard kun je hiervoor volop putten uit deze katern. Ga op je kinder- of tienerclub bv. aan de slag met het maken van een 'waterbaan' of met een spel, enz.

☒ Laat letterlijk zien dat: door te komen naar de club, bouw je aan de kerk! Dit past heel goed bij punt 2 van het onderdeel 'ontmoeting' in deze startweekendkatern. Het is een erg mooi idee om tijdens het kerkelijk jaar mee aan de slag te gaan.

- Elke keer als kinderen/jongeren/ouderen naar hun activiteit komen, geef je hen een bouwsteen. Dit kan een doosje zijn, maar ook een steen van papier of zelfs een echte duplosteen.
- Deze bouwstenen verzamel je op een centraal punt. Zet bijvoorbeeld een grote doos neer in de centrale hal, waar iedereen hun bouwsteen in kan doen aan het einde van de bijeenkomst.

Lees verder op pagina 7

Menukaart

Ingrediënt	Keuzemogelijkheden	Korte omschrijving
Ontmoeting	Gemeente in beweging	Gemeenteleden ontmoeten elkaar tijdens de ochtendgymnastiek.
	Draag bij, bouw mee	Gemeenteleden ontmoeten elkaar en ontdekken dat je op heel veel verschillende manieren iets kunt bijdragen aan de gemeente.
	Samen eten	Gemeenteleden ontmoeten elkaar tijdens de maaltijd en merken dat ze verbonden zijn met elkaar.
	Ik voel mij verbonden, omdat...	Gemeenteleden ontmoeten elkaar, waarbij ze ontdekken hoe je verbonden kunt zijn met een gemeente.
Kennismaking	Hoe kun jij een stukje bijdragen?	Samen nadenken over je kwaliteiten en over de vraag op welke manier jij een stukje kunt bijdragen.
	Speeddate met kaarten	Gemeenteleden maken kennis met elkaar door een speeddate.
	Neem stelling	Gemeenteleden gaan op zoek naar een stelling die zij interessant vinden en bespreken deze met elkaar.
	Wat past bij jou?	Gemeenteleden kiezen steeds uit een tegenstelling en vertellen aan elkaar waarom zij hiervoor gekozen hebben.
Bijbelstudie	Lees- en verwerkingsopdrachten Achtergrondinformatie	Verkennd lezen van het bijbelgedeelte, je verdiepen in de achtergrondinformatie en in gesprek gaan rondom een aantal gespreksvragen.
Spel	Dit kan alleen samen!	Speel spellen waarbij het gaat om samen oplossingen te bedenken. Je kunt het spel ook alleen maar doen als je het samen doet. Dus: kom, doe mee!
	Spellencircuit 'Zet je talent in'	Er worden spellen gespeeld waarbij een bepaald talent nodig is. De deelnemers ontdekken talenten bij elkaar en denken erover na hoe ze deze het beste kunnen inzetten.
	Ik daag je uit!	Een spel waarbij de spelers elkaar uitdagen om een spel te spelen. Zo moet je elkaar in de gemeente ook wel eens uitdagen om actief te worden, op te staan en mee te gaan doen.
	Van toeschouwer naar deelnemer	Speel een spel waarbij je de 'bordvariant' vervangt door een 'levende' variant.
Creativiteit	Waterbaan - knikkerbaan	Gemeenteleden maken samen een waterbaan of knikkerbaan met verschillende materialen. De verschillende onderdelen zetten het water of de knikkers in beweging. Op deze manier zetten gemeenteleden met elkaar de gemeente in beweging.
	Een schilderij	Maak als gemeenteleden met elkaar een mooie reminder aan het jaarthema met behulp van een schilderij.
	Maak een slinger	Maak een slinger om te laten zien wie er met elkaar de gemeente vormen.
	Stenen beschilderen	Gemeenteleden beschilderen een steen waarop zij op een creatieve manier kunnen laten zien hoe zij een steentje bijdragen aan de gemeente.

Deze werkvormen zijn bedoeld om gemeentebreed in te zetten. Bij de opzet hebben we zowel jong als oud op het oog gehad. We hopen dan ook dat de suggesties gebruikt zullen worden in een setting waarbij zowel jongeren als ouderen aanwezig zijn. Juist een startweekend is daarvoor bij uitstek geschikt.

- Aan het einde van het kerkelijk jaar kun je deze bouwstenen gebruiken om het jaarthema af te sluiten. Bouw met al deze stenen één grote kerk en maak zo inzichtelijk dat het wél uitmaakt dat jij komt naar de bijbelkring, tienerclub of kinderclub. Want doordat jij geweest bent, heb je (letterlijk) meegebouwd en bijgedragen aan de kerk!

In bijlage 2 is een mooi voorbeeld te vinden van hoe dit eruit kan gaan zien.

☑ Als jullie op de kinderclub werken met de HGJB-Clik-methode, kun je de programma's opzoeken die gaan over Nehemia. Je vindt deze onder tabblad 6a. Plan deze programma's voor het komende seizoen in, zodat de kinderen verder kennismaken met de persoon Nehemia. Deze programma's zijn ook los te bestellen via onze website. <https://www.hgjb.nl/kinderblad-clip/>

☑ Als we spreken over Gods verbond, mogen we ook zeker denken aan de doop. Mooi om hierover door te praten in de gemeente. Een paar ideeën:

- In de eerder genoemde Clik-methode zit een programma over de doop. Hiermee kun je met kinderen nadenken over de betekenis van de doop.
- Je kunt ook een 'doopavond' organiseren voor ouders in de gemeente die korter of langer geleden hun kind(eren) hebben laten dopen. Ga in gesprek met elkaar over: Denk je wel eens terug aan de doop? (Neem eventueel foto's mee.) Wat betekende dit moment toen? Wat betekent het nu? Heb je hier steun aan voor de opvoeding van je kind(eren)?

☑ Organiseer een avond waarbij je samen nadenkt over de betekenis van het Verbond, zowel in het Oude Testament als in het Nieuwe Testament. Wellicht kun je hiervoor een spreker uitnodigen.

☑ Organiseer een diner-avond onder het motto 'Samen aan tafel' en nodig oud en jong uit om te komen eten. Eventueel kunnen jongeren van de JV het eten klaarmaken of juist de ouderen van de bijbelstudiekring. Voor of na het eten kun je jong en oud samen over een aantal vragen in gesprek laten gaan. Vragen hiervoor kun je uit deze startkatern halen. In plaats van een etentje kun je ook denken aan een spelletjesavond of je kunt het eten combineren met een wandeling (bijv. 'een soep-wandeling').

☑ Organiseer een talentenveiling waarbij iedereen zijn of haar talent beschikbaar kan stellen, het geld gaat bijv. naar een goed doel binnen de gemeente. Dit past zeker bij het jaarthema: Kom, doe mee... met de talentenveilig! De uitwerking hiervan vind je terug in deze katern (zie: Spel).

☑ Om het jaarthema goed 'tussen de oren' te krijgen, laat je de titel regelmatig terugkomen in berichten in het kerkblad en/of bij de activiteiten die georganiseerd gaan worden. De titel leent zich hier zeker voor: 'Kom, wandel mee, Kom zing mee, Kom knutsel mee, Kom eet mee', enz.

☑ Organiseer in de gemeente een gemeentezangavond/lofprijzingsavond. Schakel zoveel mogelijk gemeenteleden in onder het motto 'Kom, zing mee!'. Vraag mensen om muziek te maken, liederen uit te kiezen, de liturgie samen te stellen of uit te delen, enz. Idee: vraag of elke club en/of vereniging een aantal liederen wil aanleveren en stel hiermee de liturgie samen.

☑ In plaats van een aparte bijeenkomst, kun je ook na afloop

van een dienst een moment van lofprijzing en aanbidding organiseren.

☑ Organiseer ook activiteiten waarbij kinderen, tieners, jongeren en ouderen letterlijk worden ingeschakeld om bij te dragen en mee te doen. Denk aan: een autowas-middag, een schoonmaakactie voor het kerkplein, een escaperoom, een kleedjes-dag waarbij iedereen iets mag verkopen of juist mag laten zien waar hij/zij trots op is (een hobby bijv.).

☑ De HGJB heeft een serie boekjes over geloofsopvoeding voor ouders met kinderen van 0-16 jaar uitgegeven onder de titel 'Voorleven'. De boekjes bieden praktische handvatten, casussen en volop gespreksstof voor een ouderkring, moedergroep of doopkring. Er wordt in de gezinnen geleerd hoe je kunt meewerken aan de opbouw van de gemeente. Het is fijn om hierover met elkaar in gesprek te gaan. Dit is ook het samen opbouwen van de gemeente. De boekjes zijn te bestellen via onze website.

☑ Organiseer/faciliteer 'stageplekken' in de gemeente. In het kader van 'Show, don't tell' vraag je of er mensen zijn in de gemeente die een stageplek aanbieden aan een tiener/jongere. Loop mee met de predikant, de kinderwerker, de diaconie, de koster, de ophaaldienst van de rommelmarkt, de oppasdienst, enz. Het zelf ervaren is immers de beste leermeester om actief mee te gaan doen!

Collectepakket

De dienst op de startzondag is bij uitstek een dienst waarvan u de collecte kunt bestemmen voor goed jeugdwerk. De HGJB heeft een collectepakket ontwikkeld om de collecte in uw gemeente te ondersteunen (collecte-envelop, collectefolder, kopij voor de kerkbode). Op www.hgjb.nl kunt u ons aanbod bekijken, downloaden en bestellen. Hebt u zelf ideeën of wensen ten aanzien van de collecte? Wij denken graag met u mee.

Om direct door te gaan naar de informatie rondom het collectepakket klikt u op de volgende link. <http://bit.ly/2ov7dbq>

► overmaken: als u voor de HGJB collecteert, kunt u de opbrengst rechtstreeks naar ons overmaken op NL35 RABO 030 831 6835 t.n.v. HGJB te Bilthoven, o.v.v. collecte en naam en plaats van uw gemeente.

Luisterblad

In deze katern wordt ook een luisterblad aangeboden dat aan het begin van de dienst op startzondag uitgedeeld kan worden (bijlage 1). De kinderen en jongeren kunnen hierop (aan)tekeningen maken over de preek. Een stimulans om actief mee te doen!

3. Suggesties startweekend *Kom, doe mee!*

LIEDEREN

Het is mooi om tijdens het startweekend ruimte te maken om samen te zingen. Zingen verbindt! De volgende psalmen en liederen passen goed bij het jaarthema.

Psalm 87

Psalm 103: 1 en 9

Psalm 105: 5 en 6

Psalm 133

Psalm 138

Psalm 150

OTH 283 Kom, nu is het tijd: aanbid Hem

OTH 354 Heer, wat een voorrecht

OTH 360 Samen in de naam van Jezus

OTH 362 U maakt ons één

OTH 363 U roept ons samen als kerk van de Heer

OTH 462 Al ligt de hele stad aan stukken

OTH 536 Juich, doe mee allemaal

OTH 537 Kijk daar een metselaar

OTH 555 Voor de zieken – voor de armen

Het maken van groepen

Hieronder een aantal manieren hoe je groepen kunt maken. Deze manieren zijn uiteraard ook voor de andere 'Ingrediënten' van het startweekend te gebruiken.

- Knip puzzels van foto's of andere platen en deel deze uit onder de deelnemers. Zoek jouw groep bij elkaar door de foto compleet te maken. Alle stukjes bij elkaar, maken de juiste verbinding, dat maakt jouw groep compleet.
- Hang vijf vellen papier op in de ruimte waar een club/plaats op staat. Bijvoorbeeld: 1. Voetbalclub, 2. Restaurant, 3. Concert, 4. School, 5. Kerkkoor. Als je meer groepen wilt maken, kun je meer woorden bedenken. Deel nu aan elke deelnemer een kaartje uit met daarop een woord dat bij één van deze vijf plaatsen past. Bij voetbalclub kun je denken aan: fluit, rode kaart, gele kaart, scheidsrechter, keeper, verdediger, aanval, een veld, enz. Bij school kun je denken aan: schoolbord, juf, meester, klimrek, schrift, pen, boeken, leerling, directeur enz. Iedereen zoekt aan de hand van zijn of haar woord op in welke groep hij of zij zit. Waar ben jij deelnemer van? Je moet van tevoren wel uitrekenen hoeveel deelnemers je in elke groep wilt en dit dan even uittellen.
- Geef elke deelnemer een gekleurd stuk touw, bijvoorbeeld: rood, blauw, zwart, geel, groen, enz. Gebruik net zoveel kleuren als dat je groepen wilt maken. Geef de opdracht om jouw kleur touw op te gaan zoeken. Als je elkaar hebt gevonden, bind je jouw touw vast aan het touw van de ander. Zo maak je een verbinding met al jullie touwtjes. Eventueel kun je de groep met het langste touw nu laten beginnen met het spel. Het is ook leuk om de touwtjes even op te meten. Ga naast elkaar staan... welke groep heeft het langste touw gekregen? (Zeker weten dat als alle touwtjes even lang zijn, er toch één winnaar uit de bus komt! Vertel niet van tevoren dat men zuinig knopen moet...).

- Maak groepen door op zoek te gaan naar een verbindende factor. Leg op de tafels een voorwerp of foto. Vertel dat iedereen even rond mag lopen om naar het voorwerp te kijken dat op de tafel ligt. Wat vind jij leuk en wat spreekt jou heel erg aan? Kies voor deze opdracht wel foto's/voorwerpen die heel expliciet zijn. Bijvoorbeeld: skiën, mosselen, breien, wielrenfiets, fototoestel, hengel, snoep, sushi, darten, enz. Ga bij het voorwerp zitten dat jou aanspreekt. Zeg bijvoorbeeld dat er maximaal zes personen aan een tafel mogen gaan zitten. Maak kennis met elkaar en vertel kort wat jij hebt met het voorwerp.

ONTMOETING

1. Gemeente in beweging!

Gemeenteleden ontmoeten elkaar tijdens de ochtendgymnastiek.

Vorbereiding:

- Zoek iemand op die de ochtendgymnastiek wil geven. Er is vast wel een sportief iemand in jullie gemeente of misschien zelfs wel een vakdocent gymnastiek. Vraag of hij/zij een eenvoudige 'warming up' wil geven op het kerkplein. Let er op dat iedereen mee kan doen. Het gaat meer om het plezier dan dat het nu zulke ingewikkelde oefeningen moeten zijn ;-)
- Natuurlijk kun je volop inspiratie opdoen via het internet of via het tv-programma 'Nederland in beweging'.
- Zoek van tevoren een geschikte plek op. Denk aan een parkeerplaats (wel leeg dan), een grasveld in de buurt, het kerkplein, enz.
- Bedenk van tevoren een aantal vragen om met elkaar in gesprek te gaan. Zoals:
  - Hoelang ben je al betrokken bij onze gemeente? Hoe is dat zo gekomen?
  - Wat vind je fijn aan de kerkdienst op zondag?
  - Ben je gedoopt? Waarom wel of niet?
  - Heb je belijdenis gedaan? Waarom wel of niet?
  - Iedereen draagt een steentje bij aan de gemeente. Wat draag jij bij?
  - Voel je je betrokken? Zou je dat willen veranderen?
  - Met welke karaktereigenschap ben je blij? En welke niet?
  - Waar ben jij best slecht in? En waar heb je dus anderen voor nodig?
  - Waar kun je echt blij van worden als je aan onze gemeente denkt?

Werkwijze:

- Maak er een echte happening van door de deelnemers welkom te heten met flesjes water of deel zweetbandjes uit. Helemaal leuk is het als het jaarthema hierop staat! Zet ook zeker drinken klaar voor na afloop.
- De bedoeling is dat jullie samen in beweging komen en ondertussen ook in gesprek gaan met elkaar. Dat kan door een

oefening in tweetallen te doen waarbij je in gesprek gaat over een vraag. Maak de oefeningen dus niet te moeilijk!

- Je kunt ook tijdens twee oefeningen in een 'cooling down' inlassen, waarbij de deelnemers in groepjes gaan zitten en kort praten over de vraag. Leg hier bijvoorbeeld kleden voor op de grond. Tijdens de rust ga je op een kleed zitten en praat je met je buurman/-vrouw op dit kleed door over de vraag.
- De vragen worden door een spelleider gesteld. Dit hoeft niet degene te zijn die de gym verzorgt.
- Begin de activiteit door te lezen uit 1 Korinthe 12: 12-21. Het jaarthema is 'Kom, doe mee!', waarbij we worden opgeroepen om mee te doen en te bouwen aan Gods gemeente. Daarbij is iedereen nodig! Vele leden maken één lichaam.
- Vervolgens kun je de oefeningen afstemmen op de verschillende lichaamsdelen: voeten, armen, handen, benen, ogen, enz.

Tip

- Natuurlijk kun je ook eerst een half uurtje lekker gymmen met elkaar en daarna tijdens de 'chill out' met elkaar in gesprek gaan over een aantal vragen.
- In plaats van een ochtendgymnastiek op één plek, kun je ook denken aan een wandeling of een trimparcours.

2. Draag bij, bouw mee!

Gemeenteleden ontmoeten elkaar en ontdekken dat je op heel veel verschillende manieren iets kunt bijdragen aan de gemeente.

Nodig:

- Maak van tevoren stenen van papier of gebruik hier kleine doosjes voor. Leg ook pennen en/of stiften op de tafels. Zorg voor een flink aantal stenen.

Werkwijze:

- Maak groepen van zes personen. Maak even kort kennis met elkaar.
- Vertel dat er op de tafels heel veel stenen liggen. Het is de bedoeling dat jullie met elkaar zoveel mogelijk manieren opschrijven hoe je iets kunt bijdragen aan onze gemeente. Denk daarbij aan wat er allemaal gedaan wordt in de gemeente (kinderclub geven, pastorale gesprekken, ouderenbezoek, bloemengroet, bidden voor..., enz.). Maar denk ook aan de (kleine) dingen die je misschien niet direct ziet, maar die wel gebeuren (meebidden, meedenken, een kaartje sturen, enz.). Geef van beide een voorbeeld.
- Geef eerst de opdracht heel dichtbij: bedenk wat jijzelf bijdraagt aan de gemeente en schrijf dit op een steen. Bedenk daarna samen wat je nog meer kunt bijdragen...
- Om het gesprek op gang te krijgen, kun je eventueel een aantal vragen op de tafel neerleggen. Wat draag jij bij aan onze gemeente? Is dat iets wat anderen zien of merken? Is het belangrijk dat iedereen jouw bijdrage ziet? Wat kun je in stilte bijdragen aan de gemeente? Is meebidden tijdens de kerkdienst ook een bijdrage? Denk je dat iedereen een

bijdrage kan leveren? enz.

- In de groepen zal zeker gepraat worden over wat nu wel of niet een 'bijdrage' is. Is dat alleen als het om iets zichtbaars gaat, als er een duidelijke taak wordt gedaan? Of zijn dat ook de dingen die heel klein zijn en niet zo belangrijk lijken? Uiteraard willen we voor dit laatste punt zeker een lans breken. Want je kunt ook bijdragen aan de gemeente door mee te bidden tijdens de dienst, door op een positieve manier over de preek te praten, door een kaartje te sturen naar een ziek gemeentelid en ook door er gewoon te zijn op zondag en mee te doen met de kerkdienst. Iedereen (groot of klein, jong of al wat ouder) kan een bijdrage geven aan de gemeente. Iedereen kan deelnemer zijn of worden.
- Als de groepen uitgedacht zijn met deze opdracht, kun je ze nog de opdracht geven om de stenen nu op volgorde van belangrijkheid te leggen. Hopelijk komen ze erachter dat dit niet gaat lukken...
- Geef ze vervolgens de opdracht om met deze stenen een kerk te maken. Met de papieren stenen kun je deze opdracht op grote vellen papier laten uitvoeren. Plak de stenen op in de vorm van een kerk. Met een beetje knip- en plakwerk kun je ook een torenspits/een dak maken. Als je op doosjes hebt laten schrijven, kun je ruimtelijk een kerkgebouw laten maken (zie foto in bijlage 2).
- Bedenk of je elke groep een aparte kerk laat maken of dat je met alle groepen samen één grote kerk laat bouwen. Dit laatste is ook leuk, maar vergt wel wat ruimte en overleg. Eventueel kun je van elke groep dan een bouwer aanwijzen die de kerk gaat bouwen.
- Het resultaat kan op een centrale plek gebouwd/gehangen worden, zodat iedereen het kan bekijken.

Eindgesprek:

- Na afloop is het goed om even terug te komen op de ontmoetingen met elkaar. Wat vond men van de opdracht? Zijn er veel bijdragen bedacht die je verrast hebben? Wat is jouw grootste ontdekking? Door hierover te praten, ben je daardoor anders gaan denken over hoe je kunt bijdragen aan de gemeente?
- Maak een link met het thema: We zijn met elkaar deel van de gemeente. Daarin hebben we allemaal een stukje verantwoordelijkheid. Bijdragen aan de gemeente mag helemaal op jouw manier en op jouw plek. Daarbij gaat het er niet om wát je doet, maar dát je iets doet. Dat je actief wordt: *Kom, doe mee!* is dan ook een positieve oproep aan ieder gemeentelid. Doe mee, want het is fijn als je er ook bij bent. Meebidden in de kerkdienst of meedoen met een activiteit is ook een bijdrage geven aan de gemeente. Het is fijn als je samen gemeente bent en ook gaat ontdekken dat je volop mee mag doen met die gemeente. Samen ben je de gemeente van God en hoor je bij Hem, want van Hem is de gemeente. Dus: draag bij, bouw mee...

3. Samen eten

Gemeenteleden ontmoeten elkaar tijdens een maaltijd en merken

3. Suggesties startweekend *Kom, doe mee!*

dat ze verbonden zijn met elkaar.

Werkwijze:

Als er iets 'verbindend' werkt, dan is dat wel samen eten. Je kunt op verschillende manieren iets organiseren waarbij gemeenteleden elkaar tijdens een maaltijd ontmoeten. Hieronder een aantal ideeën om verder mee aan de slag te gaan.

Gemeente-picknick

- Organiseer een hele grote picknick, waarbij elke deelnemer iets te eten en/of te drinken meeneemt. Geef in de uitnodiging voorbeelden van hapjes en sandwiches. Het is wel handig als de deelnemers zich van tevoren opgeven. Laat iedere deelnemer bijvoorbeeld tien hapjes meenemen.
- Leg hiervoor kleden neer op het kerkplein, op een nabijgelegen grasveld en zorg ook voor tafels om de etenswaren op te zetten.
- Maak er een lopend buffet van, waarbij iedereen iets kan pakken en dit vervolgens op een picknickkleed kan gaan opeten.
- Begin de maaltijd met bijbellezen en gebed. Kies een bijbelgedeelte uit dat past bij het jaarthema. Denk aan het gedeelte uit Nehemia 2 (lees dit alvast voor).

Samen aan tafel

- Organiseer een maaltijd in de gemeente waarbij je aan een aantal gemeenteleden vraagt om te koken. Deze groep maakt de maaltijd samen van tevoren klaar.
- Nodig voor deze maaltijd speciaal alle mensen uit die normaal alleen aan tafel zitten. Dit kunnen oudere mensen zijn, maar ook jongeren die alleen wonen. Natuurlijk kun je ook gewoon de hele gemeente uitnodigen voor deze maaltijd, maar dan iedereen de opdracht geven om een gast mee te nemen. Nodig iemand uit voor deze maaltijd en kom 'samen dan aan tafel'.
- Je kunt de maaltijd ook beginnen met een 'inloopuurtje' waarbij je koffie schenkt en er gelegenheid is om een praatje te maken met elkaar of om een spelletje te doen. Zet allerlei bordspellen neer op de tafels. Regel een aantal gastvrouwen/-mannen om de deelnemers welkom te heten.

Pannenkoekenrestaurant

- Organiseer een pannenkoekenrestaurant, waarbij je gemeenteleden inschakelt om een taak op zich te nemen. De oproep kun je via het kerkblad of via de afkondigingen doen.
- Schakel ook zeker kinderen/jongeren in via het jeugdwerk of via de catechisatie. Geef hen de taak om het restaurant klaar te maken. Denk aan: tafels dekken, placemats maken met het jaarthema erop, bloemen neerzetten, de ruimte versieren, enz.
- Schakel anderen in, bijvoorbeeld de damesclub of de bijbelstudiekring, om de pannenkoeken te bakken. Zoek zo ook gemeenteleden die het toetje willen verzorgen.
- Stel jezelf als commissie jaarthema het doel om bij deze ontmoetingsactiviteit zoveel mogelijk gemeenteleden te be-

trekken! Zeg dit er in de aankondigingen ook bij: we gaan samen de uitdaging aan om met zoveel mogelijk gemeenteleden deze activiteit neer te zetten. Maak er een uitdaging, een 'world records momentje' van!

- Uiteraard zijn de bezoekers van het restaurant ook deelnemers aan de activiteit!

Tip: Vraag eventueel een kleine bijdrage om uit de kosten te komen of schenk de entreprijs aan een goed doel binnen de gemeente. Ook door geld te geven, draag je bij/bouw je mee aan de gemeente.

4. Ik voel mij verbonden omdat...

Gemeenteleden ontmoeten elkaar, waarbij ze ontdekken hoe je verbonden kunt zijn met een gemeente.

Vorbereiding:

- Voor deze werkvorm heb je een aantal gemeenteleden nodig die iets willen vertellen over hun 'verbondenheid' met de gemeente. Vraag of zij iets willen vertellen over de centrale vraag: Op welke manier voelt u zich verbonden met God en met de gemeente?
- Als je hiervoor gemeenteleden gaat zoeken, is het goed om een kort voorbereidend gesprekje te houden, zodat goed helder is wat de vraag precies is. Het gaat er niet om dat je mensen zoekt die grootse dingen doen in de gemeente. Het gaat erom dat het mensen zijn die zich op hun eigen manier betrokken voelen bij en ook bijdragen aan de gemeente. Zij kunnen juist, door hierover iets te vertellen, anderen helpen om zich ook meer betrokken te gaan voelen. Om te merken dat deze verbondenheid ook in hele kleine dingen kan zitten.
- Aan welke verhalen over 'verbondenheid' kun je denken als voorbereidingscommissie?
  - Vraag iemand te vertellen wat zijn of haar doop betekent. Dat God een verbond is aangegaan met jou, wat betekent dit voor je? Hoe fijn is het dat de gemeente hiervan getuige is geweest? Je kunt ook aan een ouder denken die pas heeft laten dopen. Waarom heeft hij/zij dit gedaan? Wat betekent dit?
  - Je kunt ook aan iemand denken die (pas) belijdenis heeft gedaan. Laat vertellen waarom hij dit zo belangrijk vond om te doen.
  - Laat iemand die ziek is geweest of juist een jubileum heeft gevierd, vertellen wat het dan betekent om bij de gemeente van God te mogen horen. Hoe voelt het als mensen met je meelevens? Als je kaarten ontvangt? Hoe voel je dan verbondenheid?
  - Vraag iemand die iets doet omdat hij of zij ook actief iets wil doen in de gemeente; dat verbondenheid ook verantwoordelijkheid geeft.
- Het is prachtig als je zo vier of vijf gemeenteleden aan het woord kunt laten. Geef een duidelijke opdracht en ook een tijdsindicatie (vijf minuten praten is al best lang) mee.

Werkwijze:

- Heet iedereen hartelijk welkom en vooral de gemeenteleden die iets willen vertellen over hun eigen verbondenheid met God en de gemeente.
- Daarna krijgen de gemeenteleden gelegenheid om iets te vertellen.
- Hierna gaat ieder van hen aan een (van tevoren afgesproken) tafel zitten in de ruimte. Zij verdelen zich dus. De andere gemeenteleden (de luisteraars) mogen nu een plek uitkiezen aan één van deze tafels. Met wie zou je graag nog even door willen praten? Van wie wil je meer horen? Of aan wie wil je nog een vraag stellen?
- Als er tijd voor is, zou je na ongeveer tien minuten de opdracht kunnen geven om te rouleren van groep. Kies nu iemand anders uit bij wie je aan tafel wilt zitten.

Terugkoppeling:

- Na de gesprekken aan de tafels koppel je de ontmoetingen/ gesprekken plenair terug. Wat heb je van elkaar gehoord en geleerd? Wat heeft je aan het denken gezet? Wat heb je ontdekt als het gaat om 'verbondenheid'?
- Maak zeker een link met het thema 'Kom, doe mee!'. Wat is het fijn als je je verbonden weet aan God en Zijn gemeente. Dan mag je ook deelnemer hiervan worden of zijn. Je mag volop meedoen met de bouw van Zijn gemeente. Dat kan op heel veel verschillende manieren, dat hebben we vandaag gehoord van elkaar. Door op te staan en een bijdrage te leveren, mag je geloof ook verder gaan groeien. Noem ook dat het allereerst Gods kerk/gemeente is. Het gaat niet om fanatisme, dat is iets anders dan betrokkenheid en verbondenheid.

KENNISMAKING

1. Hoe kun jij een stukje bijdragen

Samen nadenken over je kwaliteiten en over de vraag op welke manier jij een steentje kunt bijdragen?

Vorbereiding:

- Print een grote afbeelding van een kerkgebouw of jullie eigen kerkgebouw (bijvoorbeeld in formaat A1) en plak deze op een stuk karton of hout. Zaag of knip deze afbeelding in puzzelstukjes. Maak een inschatting over hoeveel mensen er zijn. Eventueel kunnen mensen ook samen een stukje invullen.
- Zorg dat er voldoende gekleurde stiften zijn en een tafel waarop de puzzel gelegd kan worden.

Werkwijze:

- Deel de puzzelstukjes uit. Laat eventueel mensen in een groep een puzzelstukje invullen.
- De gemeenteleden mogen in groepen bij elkaar gaan zitten. Laat eerst iedereen voor zichzelf bedenken welke drie belangrijkste kwaliteiten zij hebben en hoe zij deze voor de

opbouw van de gemeente in zouden kunnen zetten.

- Hierna kunnen de mensen met elkaar uitwisselen wat zij aan kwaliteiten hebben en hoe zij deze kunnen gebruiken en inzetten tot opbouw van de gemeente
- Iedereen kan nu zijn of haar kwaliteiten opschrijven op een puzzelstukje. Wanneer er te weinig puzzelstukjes zijn kan er ook per groep een puzzelstuk worden ingevuld.
- Hierna kunnen alle puzzelstukjes aan elkaar gelegd worden en is duidelijk te zien dat al deze puzzelstukjes samen de gemeente vormen.

2. Speeddate met kaarten

Gemeenteleden maken kennis met elkaar door een speeddate.

Vorbereiding:

- Zorg voor voldoende aantal kaarten of afbeeldingen en knip deze in tweeën.
- Maak de ruimte leeg, zodat de mensen rond kunnen lopen.
- Regel apparatuur om muziek af te draaien en een afspeellijst.
- Maak een lijst met vragen die mensen elkaar kunnen stellen, bijvoorbeeld:
  - o Wat is je beroep/op welke school of opleiding zit je?
  - o Wat doe je graag in je vrije tijd?
  - o Wat vind je het mooiste aan gemeente-zijn?
  - o Wat draag jij bij aan de gemeente?
- Zorg dat deze vragen op de achterkant van de halve kaarten komen te staan of hang ze ergens duidelijk zichtbaar op in de ruimte. Projecteren op een beamer kan ook.
- Deze activiteit is ook leuk om met kinderen of tieners te spelen. Pas dan de vragen aan.

Werkwijze:

- Deel de halve kaarten uit en laat de mensen plaatsnemen in de ruimte.
- Vertel dat straks als de muziek aangaat iedereen mag gaan rondlopen en zijn kaart mag omruilen met de persoon die je tegenkomt, net zolang tot de muziek stopt.
- Als de muziek gestopt is dan zoek je de persoon met de andere helft van jouw kaart en ga je de vragen die hierboven genoemd zijn af.
- Na een aantal minuten start de muziek weer en mogen mensen weer rondlopen en halve kaarten uitwisselen tot de muziek stopt, enzovoort.

3. Neem stelling

Gemeenteleden gaan op zoek naar een stelling die zij interessant vinden en bespreken deze met elkaar.

Vorbereiding:

- Bedenk verschillende stellingen, zoals:
  - o Gemeente zijn is op zondag samen zingen en bidden in de dienst.
  - o Als je belijdenis hebt gedaan, dan hoor je ook een prak

3. Suggesties startweekend *Kom, doe mee!*

- tische bijdrage te geven in de kerk.
- 0 Alleen de kerkenraad is verantwoordelijk voor alles wat er in de gemeente gedaan wordt.
- 0 Lid zijn van de gemeente is niet mijn keuze, maar Gods keuze.
- Schrijf of print de stellingen op grote vellen papier en hang deze op in de ruimte. Bij mooi weer kan dit ook goed buiten gedaan worden.

Werkwijze:

- Laat de gemeenteleden een stelling kiezen die zij interessant vinden en daarover met andere gemeenteleden die dezelfde stelling gekozen hebben in discussie gaan.
- Wanneer er voldoende tijd is, kun je na een minuut of tien de opdracht geven door te schuiven naar de volgende stelling.
- Je kunt er ook voor kiezen om verschillende afbeeldingen uit te kiezen en op te hangen, men kan dan een afbeelding kiezen die volgens hen bij gemeente-zijn hoort. Men kan dan met de andere personen die dezelfde afbeelding hebben gekozen bespreken waarom deze afbeelding volgens hen bij gemeente-zijn hoort.

4. Wat past bij jou

Gemeenteleden kiezen steeds uit een tegenstelling en vertellen aan elkaar waarom zij hiervoor gekozen hebben.

12

Vorbereiding:

- Verdeel de ruimte in twee verschillende vakken.
- Zorg voor een spelleider die de verschillende kenmerken kan opnoemen.
- Een stopwatch.

Werkwijze:

- Laat de gemeenteleden plaatsnemen in het midden van de zaal.
- De spelleider vertelt dat hij of zij steeds twee kenmerken opnoemt en dat je mag kiezen welke van de twee het beste bij jou past.
- De spelleider geeft aan, aan welke kant van de zaal je mag plaatsnemen (bijvoorbeeld de 'lezers naar links en de knutselaars naar rechts')
- Als iedereen gekozen heeft en in het juiste vak staat, dan mag men in twee- of drietallen aan elkaar uitleggen waarom men juist deze optie heeft gekozen.
- Bijvoorbeeld:
  - 0 Ik vertel graag een verhaal of ik schenk graag koffie.
  - 0 Ik houd van lezen of ik houd van knutselen, creatief bezig zijn.
  - 0 Ik zit vol ideeën of ik krijg het liefst een duidelijke taak.
  - 0 Ik let altijd op of ik zit graag te dromen.
  - 0 Ik werk graag met kinderen of ik doe graag iets met muziek.
- Na een paar minuten mag iedereen weer plaatsnemen in het midden van de zaal tot de volgende kenmerken worden genoemd.

BIJBELSTUDIE

Bijbelstudie over Nehemia 2:11-20

Vorbereiding

Gebruik voor dit onderdeel bijlage 3 'Bijbelstudie', bijlage 4 'Afbeelding van Jeruzalem' en bijlage 5 'Druk en drive'.

Verder nodig: Bijbels, pennen, OTH-boekjes of beamer om een lied te presenteren, grote vellen papier (één per groepje), post-its en kaarten om te versturen.

Maak vooraf groepjes. Kies bij voorkeur groepjes waarin diverse leeftijden gemixt zijn. Zorg dat iedereen een bijbelstudieblad tot zijn beschikking heeft. Laat de groepjes aan de slag gaan met de bijbelstudie, nadat jullie gezamenlijk een lied gezongen hebben.

Bijbelstudie

De bijbelstudie is opgebouwd volgens de SOLVAT-methode en bestaat uit verschillende opdrachten. Maak een keuze uit de lees- en verwerkingsopdrachten die het beste bij jullie groep passen.

Leesopdrachten

- a) Nehemia gaat midden in de nacht op pad om de muren van Jeruzalem te inspecteren. Teken op het kaartje de route die hij loopt.
- b) In dit gedeelte komen drie groepen personen voor én een heleboel werkwoorden. Wat doen deze mensen en wat zeggen zij in het verhaal? Vul het in de tabel in. Wat valt je op?
- c) Welke rol speelt God in dit gedeelte? Wat leer je daaruit over Hem?

Verwerkingsopdrachten

- Stel je voor dat je een inwoner van Jeruzalem bent. Je hebt gehoor gegeven aan de oproep van Nehemia en je bent bij één van de poorten bezig met het repareren van de deuren en de grendels. Er komt een journalist naar je toe van de plaatselijke krant in Jeruzalem en omstreken. Hij heeft gehoord van dit bouwproject en wil weten wat er aan de hand is. Voer deze opdracht in tweetallen uit. Eén van jullie is de journalist en stelt vragen (bijvoorbeeld zoals hieronder), de ander reageert daarop (gebruik daarbij het bijbelgedeelte!).
  - Wat houdt jullie bouwproject precies in?
  - Waarom doen jullie dit?
  - Wat motiveert jou om hieraan mee te doen?
  - Denk je dat het een realistisch project is?
  - De plaatselijke bevolking is niet blij met wat jullie doen. Waarom niet?
  - Hoe komt het dat je de moed hebt om dit te gaan doen?
- De Israëlieten in dit verhaal hebben zowel te maken met druk en tegenstand als met een innerlijke drive om toch aan de slag te gaan. Dat herken je vast ook in je eigen geloof en in de gemeente.
  - Teken op een groot vel papier een cirkel. Bespreek onderstaande vragen.
    - a) Met welke druk/tegenstand hebben de Israëlieten te maken? En welke druk/tegenstand ervaren jullie? In je geloof? In de gemeente? Schrijf dit rond de cirkel.

b) Wat motiveert de Israëlieten om aan de slag te gaan? Wat geeft jullie moed om te geloven en betrokken te zijn bij de gemeente? Schrijf dit in de cirkel.

- Neem de tijd om met elkaar te bidden. Elk groepslid krijgt een post-it en schrijft hier iets op waar hij/zij naar aanleiding van deze bijbelstudie voor wil bidden of danken. Jullie kunnen een kringgebed houden of ervoor kiezen om één persoon te laten bidden voor de opgeschreven punten. Door de post-its op de muur te plakken, vormen jullie met elkaar (en met andere groepjes) een gebedsmuur.
- Is er iemand in jullie omgeving die je net als Nehemia kunt bemoedigen? Misschien wel een tienerleider, een leeftijds-genoot die je al een tijdje niet in de kerk hebt gezien, jullie predikant, een gemeentelid die het moeilijk heeft... Schrijf een kaart ter bemoediging voor deze persoon. Niet vergeten de kaart te bezorgen ☺

Achtergrondinformatie bij het bijbelgedeelte

Kwetsbaar

Het volk Israël bevindt zich in een kwetsbare situatie. Na een verblijf van zeventig jaar in Babel zijn de ballingen teruggekeerd naar het land van de belofte. Wat ze daar aantreffen is niet om blij van te worden. De stad Jeruzalem en de tempel liggen er verwoest bij. Deze Joden zijn nu vreemdelingen in hun eigen land. Ze moeten samen leven met de Joden die achtergebleven waren én met mensen uit andere volken die zich er in de tussentijd gevestigd hebben. In die laatste groep ontstaat tegenstand.

Verder is de gemeenschap ook kwetsbaar op moreel en religieus gebied. Israëlieten trouwen met niet-Joden (Ezra 9-10 en Nehemia 13). Vermenging met de heidense volken vormt een bedreiging voor het verbond tussen God en Zijn volk. Ook door de economisch omstandigheden wordt de trouw van het volk beproefd, als ze op het punt staan hun volksgenoten als slaven te verkopen aan andere volken (Nehemia 5).

Te midden van deze bedreigingen, die zowel van buitenaf als van binnenuit komen, is het de spannende vraag hoe de Israëlieten als Gods verbondsvolk kunnen leven.

Geroepen

In deze situatie wordt Nehemia door God geroepen (Nehemia 1-2:10). Het is een verhaal waarin God heel duidelijk door de omstandigheden heen werkt. Nehemia, die aan het hof van de koning in Perzië verblijft, hoort van één van zijn broers van de situatie in Jeruzalem. Dat raakt hem diep. Hij brengt een aantal dagen door met vasten en bidden. Tijdens zijn werk als schenker van de koning is het verdriet van Nehemia zó zichtbaar dat de koning hem ernaar vraagt. In eerste instantie schrikt Nehemia daarvan, maar - opnieuw wordt vermeld dat hij bad - hij krijgt de vrijmoedigheid om te vertellen wat er aan de hand is en te vragen of hij naar Jeruzalem mag gaan om de stad op te bouwen. De koning is hem ter wille en geeft hem materialen en soldaten mee. Zo reist Nehemia naar Jeruzalem af, dertien jaar nadat Ezra erheen was gegaan.

Kom, doe mee!

In Jeruzalem aangekomen ziet Nehemia dat zijn broer inderdaad niet overdreven heeft. De tempel is onder leiding van Ezra herbouwd. Dit heeft jaren geduurd. Maar de stadsmuur ligt nog in puin. Als Nehemia op inspectietocht gaat ('s nachts, zodat de mensen die hem vijandig gezind zijn het niet zullen opmerken), zijn er plekken die zó overhoop liggen, dat hij er met zijn lastdier niet langs kan.

Nehemia roept de leiders van Jeruzalem op om samen de muur te herbouwen. Opvallend zijn de actieve werkwoorden die gebruikt worden: 'Kom, laten we de muur van Jeruzalem opbouwen' (vers 17), 'Laten wij opstaan en gaan bouwen!' (vers 18). Er wordt actie gevraagd. Blijkbaar sluiten de beloften van God de verantwoordelijkheid van mensen niet uit, maar in! Nehemia motiveert zijn volksgenoten door te vertellen over de hand van God in zijn leven. Dat geeft hen moed om aan de slag te gaan. God is met hen!

Herbouw van de muur

In Nehemia 3 wordt heel gedetailleerd beschreven wie welke werkzaamheden verricht. Dit verslag laat zien dat het volk als geheel reageert op de oproep van Nehemia. Iedereen wordt ingeschakeld, ook zij voor wie bouwen niet hun dagelijks werk is, zoals de leiders van het volk en de priesters en Leviëten. Steeds zijn bepaalde families verantwoordelijk voor een bepaald gedeelte van de stadsmuur. Ook de vrouwen bouwen mee (vers 12). Van sommige personen staat erbij vermeld dat zij werken aan een deel van de muur of de poort dicht bij hun huis (vers 10, 23, 28 en 29). De priesters en Leviëten verrichtten het werk dicht bij het templeplein (vers 1).

Verbond

In dit gedeelte maken we kennis met een man die een heel persoonlijke relatie met God heeft. Hij woont ver weg van de Joodse gemeenschap. We lezen over zijn persoonlijk gebed. Ook heeft hij het in zijn beschrijving van de gebeurtenissen vaak over 'mijn God'. Toch is hij geen individualistische gelovige. Nehemia voelt zich nog altijd diep verbonden met zijn volksgenoten. Hij belijdt niet alleen zijn eigen zonden, maar die van het hele volk (Nehemia 1:6). Ook denkt hij aan de beloften die God aan het hele volk gegeven heeft (Nehemia 1:9). Precies daarom voelt hij persoonlijk een verantwoordelijkheid om in beweging te komen - in het vertrouwen dat God hem daarbij inschakelt in Zijn plan. In het gedeelte dat bij dit jaarthema centraal staat, zien we dat hij ook appelleert aan de verantwoordelijkheid van het hele volk om mee te doen. Nadat de stadsmuur herbouwd is en het hele volk er getuige van is geweest dat er uit de wet is voorgelezen, loopt het boek Nehemia uit op een verbondsvernieuwing: het volk belooft trouw aan God (Nehemia 10).

3. Suggesties startweekend *Kom, doe mee!*

SPEL

1. Dit kan alleen samen!

Speel spellen waarbij het gaat om samen oplossingen bedenken. Je kunt het spel ook alleen maar doen als je het samen doet. Dus: kom, doe mee!

Deze spellen kun je ook goed gebruiken als icebreaker of als tussendoortje tijdens de startdag of het startweekend.

Hoepel doorgeven

Ga in een grote kring staan en geef elkaar een hand. Tussen twee deelnemers in wordt er een (grote) hoepel om de armen gehangen. De bedoeling is om deze hoepel door te geven, zodat de hele groep erdoorheen gaat. Je moet er dus doorheen kruipen om hem door te geven. Hierbij mag je je handen niet gebruiken.

Zeil omdraaien

Zorg voor een groot zeil en leg dit op de grond. Iedereen moet op het zeil gaan staan. Vervolgens geef je ze de opdracht om samen dit zeil om te gaan draaien, maar zonder dat iemand van het zeil afstapt. Met een beetje samenwerking gaat dat zeker lukken.

Op één lijn staan

Teken met stoepkrijt een hele lange lijn, zodat iedereen op die lijn kan gaan staan. Je kunt ook een denkbeeldige lijn aangeven. Geef de opdracht om nu samen op één lijn te gaan staan, als het gaat om schoenmaat. Dit moet men doen zonder met elkaar te praten. Andere opdrachten: op één lijn als het gaat om lengte, (alfabetisch) op voornaam, achternaam, huisnummer, enz.

Een berg touw

Leg in het midden van de groep mensen een stevig touw neer, gewoon op elkaar, in de klit. Iedereen pakt nu het touw vast met allebei z'n handen (naast elkaar) en mag dit niet meer loslaten. Probeer nu het touw uit de klit te halen, zonder los te laten, zodat je uiteindelijk naast elkaar komt te staan in een rechte lijn.

2. Spellencircuit 'Zet je talent in'

Er worden spellen gespeeld waarbij een bepaald talent nodig is. De deelnemers ontdekken talenten bij elkaar en denken erover na hoe ze deze het beste kunnen inzetten.

Vorbereiding:

- Verzamel alle materialen die je voor de spellen nodig hebt. Hieronder staan onder het kopje 'mogelijke spellen' een heleboel ideeën om verder uit te werken. Zet de spellen zoveel mogelijk van tevoren klaar.
- Uiteraard kun je ook andere spellen bedenken, als ze maar onder het benodigde 'talent' vallen.
- Maak scorekaarten waarop de spellen staan die je gaat spelen, het talent dat hiervoor gevraagd wordt en ruimte om de naam/namen van de spelers op te schrijven. In bijlage 6 vind je hiervoor een voorbeeld (wijzig dit indien nodig).
- Je kunt dit spellencircuit met een doordraaisysteem spelen,

waarbij de groep een aantal punten per spel kan verdienen. De groep met de meeste punten is de winnaar. Je kunt ook een circuit bedenken waarbij er steeds twee groepen tegen elkaar moeten spelen. De winnende groep verdient dan punten.

- Bedenk van tevoren een leuke prijs. Misschien iets met een link naar het jaarthema *Kom, doe mee*. Denk aan: een leuke waterfles/dopper met deze tekst erop, een zweetbandje, een duimpje of pluim.

Werkwijze:

- Vertel dat er een aantal spellen gespeeld gaan worden, waarbij steeds een bepaald talent nodig is. Het gaat erom dat jullie als team bedenken, wie van jullie groep het beste ingezet kan worden bij welk spel. Daar mag je nu even over nadenken. Soms is er één naam nodig, soms twee. Zorg ervoor dat het zo eerlijk mogelijk verdeeld wordt. Dus niet één persoon die alle spellen doet □
- Geef elk team een lijstje met daarop de naam van het spel en een vaardigheid die/talent dat hiervoor handig is om te hebben. Het team vult samen de namen in van degenen die het spel gaan spelen. Daarbij moeten ze dus overleggen welke talenten iedereen heeft en hoe/waar deze ingezet gaan worden.
- Hierna worden de lijstjes ingeleverd of neemt elke groep het lijstje gewoon mee naar het spel. Geef elke groep een nummer. Groep 1 gaat bij spel 1 beginnen, groep 2 bij spel 2, enz.
- Spreek een speeltijd af, bijvoorbeeld zes minuten spelen en twee minuten wisselen.
- Het kan handig zijn om bij elk spel een spelleider te zetten die kan helpen bij de uitleg van het spel en ook ervoor kan zorgen dat het eerlijk gaat. Op het fluitsignaal mag er worden begonnen. Spreek een duidelijk eindsignaal af met elkaar.
- Als alle spellen gespeeld zijn, wordt de winnaar bekendgemaakt. Praat ook even kort door over de talenten per spel. Hadden jullie de talenten goed ingezet? Wat was nog lastig? Wat ging goed?
- Natuurlijk maak je ook de link met het thema 'Kom, doe mee!'. Iedereen is wel ergens goed in en kan ingeschakeld worden in de gemeente. Net zoals bij deze spellen. Ga op zoek naar jouw talent of vraag het aan anderen (daar leer je vaak ook heel veel van) en doe mee in onze gemeente.

3. Ik daag je uit!

Een spel waarbij de spelers elkaar uitdagen om een spel te spelen. Zo moet je elkaar in de gemeente ook wel eens uitdagen om actief te worden, op te staan en mee te gaan doen.

Nodig:

- Leg op tafels in de ruimte een heleboel verschillende spellen neer. Het moeten spellen zijn die je in tweetallen kunt spelen! Dit kunnen allerlei bordspellen zijn, zoals 'Zeeslag' of 'Stratego'. Maar je kunt ook denken aan een sjoelbak,

tafeltennistafel of dartspeel.

- Zorg voor vellen papier en pennen waarop elke deelnemer zijn of haar naam kan schrijven.
- Verder heb je een waslijn/touw nodig om de namen met knijpers aan op te hangen. Zorg ervoor dat het geheel wel stevig genoeg is om alle namen te kunnen 'dragen'.
- Je kunt dit spel het beste met een even aantal deelnemers spelen en met een groep net groter dan twintig deelnemers. Als je meer deelnemers hebt, kun je het spel ook in meerdere groepen verdelen (met per groep een waslijn). De personen binnen één groep (bijv. groep rood) spelen tegen elkaar. Bij een oneven aantal deelnemers speel je zelf ook mee als spelleider of heeft iemand gewoon even pauze.

Werkwijze:

- Geef iedereen een vel papier en een pen/stift. Schrijf hier je naam op en neem dit vel papier mee naar het eerste spel.
- Kies een tegenstander door op iemand af te lopen en te zeggen: 'Ik daag jou uit voor...' en noem dan het spel dat je in gedachten hebt, bijvoorbeeld Zeeslag.
- Vervolgens gaan jullie samen het spel spelen. De winnaar mag zijn naam voor aan de waslijn vastmaken met een knijper. Als iemand anders nu een spel wint, mag hij deze naam opschuiven naar de tweede plek op de lijn en zijn eigen naam op de eerste plek zetten.
- Zo schuiven de namen steeds een plek op of kom je weer vooraan te staan, na het winnen van een spel.
- Als het spel klaar is, daag je een andere speler uit om een spel te gaan doen. Uiteraard kies je steeds een andere tegenstander.
- Welke naam staat bij het eindsignaal voor aan de rij? Spreek van tevoren een speeltijd af, bijvoorbeeld 45 minuten of één uur.

Maak een link naar het thema door te vertellen dat je soms even 'uitgedaagd' moet worden om een spel te gaan spelen. Misschien vond je het helemaal geen leuk spel, maar omdat die ander jou uitdaagde, ging je het toch spelen én heb je misschien zelfs wel gewonnen. In *Kom, doe mee* zit ook zoiets als uitdagen en gaan doen. Kom op: sta op, doe het gewoon... Want als je meedoet, ga je het leuk vinden en raak je betrokken en enthousiast. Als je meedoet, kun je je steentje bijdragen.

Mogelijke spellen:

- Bouw een zo hoog mogelijke toren van plastic bekers of ander materiaal. Doe dit in bijvoorbeeld drie minuten. Talent: geduld, behendigheid.
- Zet alle dominosteentjes (die er liggen) achter elkaar zonder dat ze omvallen. Talent: geduld, behendigheid, een vaste hand.
- Speel het spel pictonary. Wie kan er goed en duidelijk tekenen? Zorg voor kaartjes met woorden erop.
- Maak een circuit waarbij zo snel mogelijk naar de andere kant gerend moet worden of maak er een '200 meter afstand' van. Talent: snelheid.
- Schrijf bekende liedjes op en geef iemand de opdracht deze

te neuriën. Of laat instrumenten horen. Talent: muzikaliteit.

- Stel vragen over bijbelverhalen/personen. Talent: bijbelkennis.
- Lees een kort verhaal voor en geef de opdracht om te luisteren naar één bepaald woord, bijvoorbeeld het jaarthema. Hoe vaak heb je dit gehoord? Talent: goed luisteren.
- Maak zoveel mogelijk sommen in één minuut. Of los deze moeilijke som op. Wie is het snelste? Talent: rekenen.
- Bouw iets na van lego of maak een puzzel. Talent: inzicht en bouwen.
- Zet een circuit uit, waarbij je bijv. door een hoepel of smalle buis/tent moet kruipen. Of waarbij je de bekers water niet mag aanraken. Talent: lenigheid.
- Een spel waarbij de groep moet samenwerken of een opdracht moet uitvoeren in een bepaalde volgorde. De leider vertelt hoe het moet gebeuren. Bijv. breng alle bekers naar de overkant, maar iedereen mag er maar drie stappen zetten in het speelveld (je mag wel op een zelfgekozen plek in het veld beginnen met die stappen). Talent: leiderschap.
- Leg twintig voorwerpen onder een theedoek. Je mag één minuut kijken. Hoeveel weet je er nog? Talent: onthouden, geheugen.

Tip:

Met een grote groep is het lastig om vooraan op de lijn te komen of te blijven. Je kunt dan ook met punten werken. Als je een spelletje wint, heb je twee punten verdiend en bij gelijkspel één punt. Deze punten schrijf je op de strook waar jouw naam op staat. Deze namen kun je dan dus gewoon laten hangen aan de waslijn en hier steeds jouw punten bij schrijven. Wie heeft aan het eind de meeste punten verdiend?

4. Van toeschouwer naar deelnemer

Dit jaarthema wil ieder gemeentelid oproepen om deelnemer te worden binnen de gemeente. Om niet langer alleen toeschouwer te zijn, maar om actief mee te gaan doen en je bijdrage te geven aan de gemeente. Om zo mee te bouwen aan de gemeente van God, vanuit de overtuiging dat God Zelf de gemeente bouwt en bijeen heeft vergaderd. Vanuit het verbond mogen we ons oproepen weten om mee te bouwen aan Gods Koninkrijk. Om de gemeenteleden te laten ervaren wat het is om 'deelnemer' te zijn, zou je een 'levende variant' kunnen spelen op een bestaand spel. Dan ben jij opeens zelf de eend/pion op het ganzenbordspel, of het kaartje dat gezocht moet gaan worden bij memorie. Maak tijdens of na het spel ook zeker een link met het jaarthema. Via het internet zijn hiervoor verschillende varianten te vinden (bijv. levend stratego).

We noemen hier:

Levend memorie

Werkwijze:

- Kies twee personen uit die het spel gaan spelen. Zij mogen even naar een andere ruimte, zodat ze niet zien welke 'memoriekaarten' er zijn.
- De andere personen vormen tweetallen met elkaar. Zij spre-

3. Suggesties startweekend *Kom, doe mee!*

ken samen een bepaalde beweging of houding af. Bijvoorbeeld: duim omhoog doen, twee keer klappen, stampen met je rechtersoet, wijzen naar je neus, klikken met je tong, enz.

- Hierna mix je de hele groep door elkaar heen, zodat de 'twee-tallen met hetzelfde gebaar' niet meer naast elkaar staan.
- De twee personen mogen nu terugkomen en gaan vervolgens een potje memorie spelen tegen elkaar. Steeds mogen zij twee kinderen aanwijzen die vervolgens hun gebaar maken.
- Heb je twee dezelfde 'memoriekaarten' gevonden, dan mogen deze personen bij jou gaan staan. Wie heeft de meeste kaarten/personen gevonden aan het einde?
- Eventueel kun je dit een aantal keren spelen.

Levend kwartet

Werkwijze:

- Verdeel de groep in vier teams. Elke deelnemer in het team bedenkt een bijbelse naam of plaats voor zichzelf. Eventueel leg je Bijbels neer waarin men kan bladeren om op een idee te komen.
- De gekozen naam of plaats wordt doorgegeven aan de spel-leider. Deze schrijft op welke naam bij welke deelnemer hoort. Deze naam mag tegen niemand verder worden gezegd. Alleen de spelleider weet dus wie welke naam heeft gekozen. Als een naam al gekozen is, moet er een andere naam gekozen worden.
- Als alle deelnemers aan het kwartet een naam hebben, kan het spel beginnen.
- De spelleider noemt, voordat het spel begint, één keer alle namen op die gekozen zijn.
- Hierna mag groep 1 beginnen. Zij vragen bijvoorbeeld aan iemand van een andere groep: 'Johan, ben jij soms Abraham?' Als Johan inderdaad Abraham is, gaat hij nu bij groep 1 zitten. Als het fout is, gebeurt er niets en gaat de beurt naar de groep van Johan. De groep mag net zolang vragen stellen totdat ze een vraag fout hebben.
- Spreek af dat je niet meteen je eigen groepsgenoten terug mag vragen als je de beurt krijgt. Je moet eerst één andere naam hebben geraden voordat dit mag.
- De groep met de meeste deelnemers is de winnaar.

CREATIVITEIT

1. Waterbaan - knikkerbaan

Gemeenteleden maken samen een waterbaan met verschillende materialen. De verschillende onderdelen zetten samen het water of de knikkers in beweging. Op deze manier zetten verschillende gemeenteleden ook de gemeente in beweging.

Vorbereiding:

- Vraag gemeenteleden om lege flessen en bakjes mee te nemen. Het is ook handig om gemeenteleden te vragen hun boormachine en/of wat schroeven mee te nemen.
- Zorg voor grote platen van bijvoorbeeld MDF of een andere

houtsoort.

- Zorg voor touwen, haken, ductape en flexibele leidingen of buizen.
- Maak een voorbeeld of zorg dat je een afbeelding hebt van een voorbeeld (in bijlage 7 is een afbeelding van een voorbeeld te vinden).
- Zet op verschillende plaatsen materialen klaar, zodat de groepjes voldoende ruimte hebben om te werken.

Werkwijze:

- Leg de gemeenteleden uit dat zij een knikkerbaan of waterbaan gaan maken. Zoals alle onderdelen van de waterbaan het water in beweging zetten, zo mogen wij met elkaar als gemeente samen de gemeente in beweging zetten.
- Laat het voorbeeld zien en leg uit dat de flessen, bakjes en leidingen ervoor moeten zorgen dat het water of de knikkers naar beneden stromen.
- Vertel de gemeenteleden dat zij de flessen en bakjes met schroeven vast mogen zetten op de plaat. Voor de leidingen is het handig om met touwen of haken te werken.
- Verdeel de gemeenteleden in groepen. Het mooiste is om jong en oud door elkaar te mengen.
- Loop rond om mensen op weg te helpen en aan te moedigen.

2. Een schilderij

Maak als gemeenteleden met elkaar een mooie reminder aan het jaarthema met behulp van een schilderij!

Vorbereiding

- Zorg voor een groot aantal kleine canvasdoeken, of een hele grote, die je in vakjes verdeelt.
- Teken een afbeelding op de verschillende doeken, zodat het samen één geheel wordt. Je kunt bijvoorbeeld kiezen voor het logo van het jaarthema.
- Regel voldoende verf en kwasten.
- Zet tafels klaar en bedek ze met kranten of vuilniszakken. Zet daarna verf en kwasten op tafels.
- Verdeel de canvasdoeken over de tafels.

Werkwijze:

- Vertel de gemeenteleden dat jullie gezamenlijk een groot schilderij gaan maken.
- Leg uit dat er een deel staat voorgetekend om ervoor te zorgen dat het één geheel wordt.
- Verder mag iedereen zijn eigen creativiteit gebruiken om ieder onderdeel van het schilderij zo mooi mogelijk te maken.

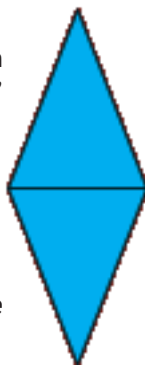
Het is leuk om het schilderij ergens in de kerk op te hangen voor de startdienst. Het is natuurlijk nog mooier om het schilderij het hele jaar te laten hangen als herinnering aan het jaarthema.

3. Maak een slinger

Maak een slinger om te laten zien wie er met elkaar de gemeente vormen.

Nodig:

- Grote papieren driehoeken met de bovenkant aan elkaar, zodat ze kunnen worden 'dichtgeplakt' (zie figuur). Vellen A4-papier zijn ook mogelijk.
- Een stuk touw
- Verf en kwasten
- Tijdschriften
- Stiften
- Glitters, kraaltjes en andere dingen om mee te versieren

Werkwijze:

- Vraag alle gemeenteleden om één of meer recente foto's van zichzelf mee te nemen.
- Vertel de gemeenteleden dat jullie een slinger gaan maken om zo te laten zien wie met elkaar de gemeente vormen.
- Geef iedereen de opdracht om hun eigen foto op een driehoek te plakken en de rest van de driehoek te versieren met afbeeldingen uit de tijdschriften en andere dingen die bij hen passen.
- Wanneer de driehoek klaar is kan hij over de lijn gelegd worden en met lijm aan elkaar geplakt.
- Zo ontstaat er met alle driehoeken een feestelijk slinger.

Hang de slinger in de hal of in één van de zalen van de kerk, zodat duidelijk te zien is wie samen de gemeente vormen

4. Stenen beschilderen

Gemeenteleden beschilderen een steen waarop zij op een creatieve manier kunnen laten zien hoe zij een steentje bijdragen aan de gemeente.

Nodig:

- Grotere kiezelstenen; eventueel te koop bij het tuincentrum of de Action
- Acrylverf en kwasten
- Kranten en/of vuilniszakken
- Eventueel verfschorten

Werkwijze:

- Bedek tafels met kranten of vuilniszakken en leg/zet voldoende stenen en verf klaar op de tafels.
- Vertel de gemeenteleden dat iedereen op zijn eigen manier een steentje bij kan dragen aan de gemeente. Dit gaan we nu op een creatieve manier laten zien. Iedereen mag met behulp van verf op de steen aangeven op welke manier hij of zij een steentje kan bijdragen aan de gemeente, dit kan door een woord of een beeld.
- Leg uit dat het mooi is om eerst de steen in een egale kleur te verven. Daarna kan men de steen versieren met afbeeldingen of woorden.
- Tip: Als alle stenen klaar zijn leg je ze in de hal van de kerk op een tafel of op een andere duidelijk zichtbare plek.

EXTRA IDEEËN

Talentenveiling

Organiseer een talentenveiling in de gemeente, waarbij allerlei diensten en talenten aangeboden worden voor bijvoorbeeld een doel dicht bij de gemeente.

Aandachtspunten:

- Begin op tijd met de aankondiging voor deze talentenveiling, zodat men ruim de tijd heeft om hierover na te denken en iets aan te bieden. Kondig het aan in het kerkblad, bij de aankondigingen tijdens/na de kerkdienst, enz.
- Schakel de kinder- of tienerclub in om posters hiervoor te maken. Want: Kom op, doe mee!
- Geef duidelijke uitleg om wat voor diensten en talenten het kan gaan. Denk aan: ramen zemen, strijken, voorlezen, samen muziek maken, een schilderij maken, een middagje wandelen, een workshop breien geven, eten koken, oppassen, gras maaien, enz.
- Het is ook leuk om de diensten/talenten te gaan ruilen voor andere diensten/talenten. Zo krijg je geen geld voor je dienst of talent, maar krijg je er een 'wederdienst' voor. Dit vergt wel wat meer creativiteit en niet alle diensten/talenten zullen dan misschien 'verkocht' worden.
- Vraag een gemeentelid om veilingmeester te zijn tijdens deze veiling, iemand die de diensten/talenten mooi kan aanprijzen. Eventueel kun je degene die dit talent aanbiedt, ook vragen om in een korte omschrijving van maximaal dertig woorden te vertellen wat het talent inhoudt. Deze kaartjes kunnen dan voorgelezen worden en ook aan de 'hoogste bidder' als bewijs meegegeven worden.
- Spreek af dat de bieder én degene die het talent aanbiedt, zelf afspraken maakt hoe en wanneer het talent verder wordt uitgevoerd.

Iets ervaren? Ga het doen!

Kom, doe mee! heeft alles te maken met in beweging komen. Vaak werkt het zo dat je, als je in beweging komt, vanzelf ook enthousiast en betrokken wordt. Vanuit het zelf ervaren en beleven kun je in de gemeente allerlei activiteiten aanbieden. Denk maar aan:

- Een bijbelse kookworkshop, het samen voorbereiden van een kerkdienst, het opzetten van een muziekgroep voor een sing-in, enz. Maar je kunt ook denken aan het samen neerzetten van een speurtocht of een escaperoom.
- Of neem een kijkje bij elkaars activiteiten en/of clubs en 'beleef' het clubgevoel! Zo kan de kinderclub de ouders uitnodigen om het laatste halfuur te komen kijken naar hun voorstelling over het jaarthema en kan de tienerclub ouderen in de gemeente uitnodigen voor een high tea of laten aanschuiven bij de catechisatie.
- Ervaringen doe je ook op door met elkaar in gesprek te gaan. Zo zijn intergeneratieve ervaringen heel waardevol in de gemeente. Faciliteer zulke momenten van ontmoeting tussen jong en oud.

3. Suggesties startweekend *Kom, doe mee!*

ERE DIENST
NUMMER 33
DATUM: _ _ _ _

BIJZONDERHEDEN?
.....

VANDAG VOEL IK ME:

OM TE ONT-HOUDEN
Als je in de kerk alleen
maar toeschouwer bent,
raak je er al gauw op
uitgekeken.

HIER GA IK
OOK VOOR BIDDEN:

Dit lied ga ik op
YOUTUBE nog eens
luisteren:

TOCH'S AAN
IEMAND VRAGEN

Welk lied speelt de organist voor de dienst
(of tijdens de collecte)?

PS. NU IK HIER TOCH ZIT

DIT GA IK DUS DOEV'N

Stil worden en Open handen

Bereid je voor op de bijbelstudie door samen het lied 'Samen in de naam van Jezus' (OTH 360) te zingen.

Lezen

Lees met elkaar Nehemia 2:11-20. De volgende opdrachten kunnen helpen om te ontdekken wat er nu eigenlijk gebeurt in het bijbelgedeelte.

- Nehemia gaat midden in de nacht op pad om de muren van Jeruzalem te inspecteren. Teken op het kaartje de route die hij loopt.
- In het gedeelte komen drie groepen personen voor én een heleboel werkwoorden. Wat doen deze mensen en wat zeggen zij in het verhaal? Vul het in de tabel in. Wat valt je op?
- Welke rol speelt God in het gedeelte? Wat leer je daaruit over Hem?

Nehemia (en zijn mannen)	Leiders van Jeruzalem	Sanballat, Tobia en Gesem	God

Vragen stellen

Interview

Stel je voor dat je een inwoner van Jeruzalem bent. Je hebt gehoor gegeven aan de oproep van Nehemia en bent bij één van de poorten bezig met het repareren van de deuren en de grendels. Er komt een journalist naar je toe van de plaatselijke krant in Jeruzalem en omstreken. Hij heeft gehoord van dit bouwproject en wil weten wat er aan de hand is.

Voer deze opdracht in tweetallen uit. Eén van jullie is de journalist en stelt vragen (bijvoorbeeld zoals hieronder), de ander reageert daarop (gebruik daarbij het bijbelgedeelte!).

- Wat houdt jullie bouwproject precies in?
- Waarom doen jullie dit?
- Wat motiveert jou om hieraan mee te doen?
- Denk je dat het een realistisch project is?
- De plaatselijke bevolking is niet blij met wat jullie doen. Waarom niet?
- Hoe komt het dat je de moed hebt om dit te gaan doen?

Meedoen - druk en drive

De Israëlieten in dit verhaal hebben zowel te maken met druk en tegenstand als met een innerlijke drive om toch aan de slag te gaan. Dat herken je vast ook in je eigen geloof en in de gemeente.

Teken op een groot vel papier een cirkel. Bespreek onderstaande vragen. Als extra hulpmiddel kun je de losse kaartjes gebruiken.

- a) Met welke druk/tegenstand hebben de Israëlieten te maken? En welke druk/tegenstand ervaren jullie? In je geloof? In de gemeente? Schrijf dit (of plak de kaartjes) rond de cirkel.
- b) Wat motiveert de Israëlieten om aan de slag te gaan? Wat geeft jullie moed om te geloven en betrokken te zijn bij de gemeente? Schrijf dit (of plak de kaartjes) in de cirkel.

Antwoorden

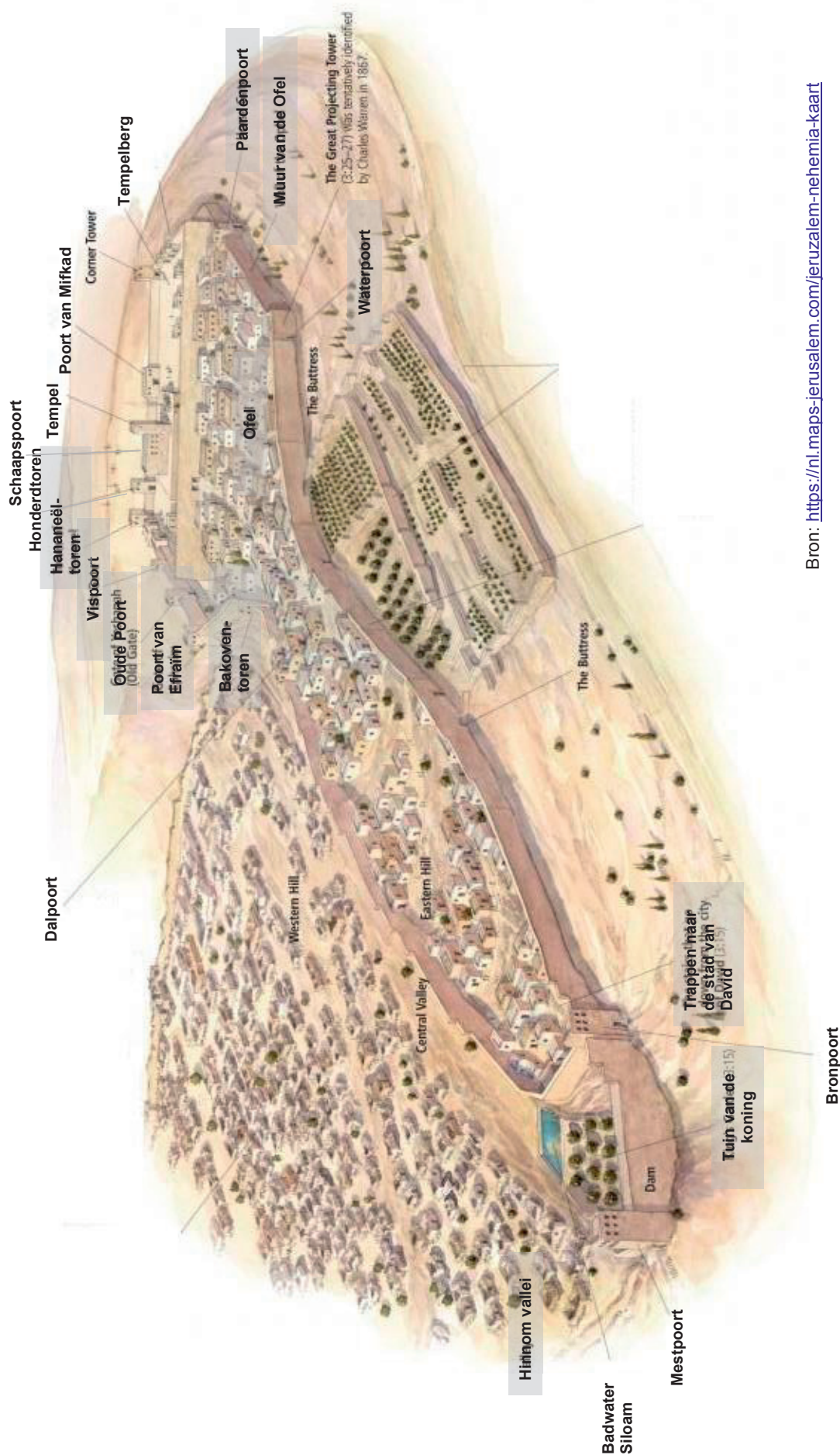
Neem de tijd om met elkaar te bidden. Elk groepslid krijgt een post-it en schrijft hier iets op waar hij/zij naar aanleiding van deze bijbelstudie voor wil bidden of danken. Jullie kunnen een kringgebed houden of ervoor kiezen om één persoon te laten bidden voor de opgeschreven punten. Door de post-its op de muur te plakken, vormen jullie met elkaar (en met andere groepjes) een gebedsmuur.

Toepassen

Is er iemand in jullie omgeving die je net als Nehemia kunt bemoedigen? Misschien wel een tienerleider, een leeftijdsgenoot die je al een tijdje niet in de kerk hebt gezien, jullie predikant, een gemeentelid die het moeilijk heeft... Schrijf een kaart ter bemoediging voor deze persoon. Niet vergeten de kaart te bezorgen 😊

Bijlage 4 - Jeruzalem in de tijd van Nehemia

Bron: <https://nl.maps-jerusalem.com/jeruzalem-nehemia-kaart>

Het is te groot en te moeilijk.	Anderen maken ons belachelijk.
Ik kom er liever niet voor uit dat ik geloof.	Anderen zullen ons tegenwerken.
Ik sta er alleen voor.	We houden het niet vol.
Ik kom er liever niet voor uit dat ik geloof.	We maken ons vooral druk om onbelangrijke dingen.
De vijand is sterker.	God is trouw.

Van anderen horen wat God in hun leven gedaan heeft	Steun uit onverwachtse hoek
Vertrouwen dat God zal helpen	Denken aan Gods beloften
God schakelt ons in voor Zijn plan.	Elkaar bemoedigen
Bidden	We doen het samen.

Spel	Talent	Naam speler(s)
Bouw een zo hoog mogelijke toren van plastic bekertjes	Geduld, behendigheid	
Zet alle dominosteentjes achter elkaar zonder dat ze omvallen	Geduld, behendigheid	
Speel het spel pictonary.	Tekentalent	
Renspel	Snelheid	
Liedjes raden / muziekinstrument raden	Muzikaliteit	
Vragen over bijbelverhalen / bijbelse personen	Kennis	
Geluiden raden / hoe vaak hoor je een bepaald woord in het verhaal?	Luisteren	
Sommen maken / rekenopdracht	Rekenen	
Iets nabouwen van lego / puzzels maken	Inzicht, bouwen	
Circuit waarbij je iets niet mag aanraken / ergens door moet kruipen	Lenigheid	
Spel waarbij de hele groep één opdracht moet uitvoeren en één iemand vertelt hoe het moet gebeuren	Leiding geven	
Onthoud alles wat onder de theedoek ligt	Onthouden, geheugen	

SPELLETJES

Houvast voor jongeren
en hun gemeenten

Katern Startweekend

HGJB-jaarthema 2019-2020

Colofon

Deze katern is een uitgave van

HGJB
Prins Bernhardlaan 1
3722 AE Bilthoven
030-2285402
www.hgjb.nl

